

BİR BAKIŞTA

Bir bakışta 2023 yılı 6. sayı

Değerli meslektaşlarımız,

Türk Oftalmoloji Dergisi 2023 yılının son sayısı, 6 özgün araştırma, 1 davetli derleme ve 3 olgu sunumundan oluşuyor.

Toprak ve ark.'nın "Farklı Derecelendirme Sistemi Tanımlarına Göre Subklinik ve Hafif Keratokonus Tanısında Pentacam Parametrelerinin Yeniden Gözden Geçirilmesi" başlıklı çalışmasında Amsler-Krumeich (AK), Collaborative Longitudinal Evaluation of Keratoconus (CLEK) ve ABCD sistemlerinin farklı tanımlamaları temel alınarak subklinik keratokonus (KK) ve hafif KK tanısında Pentacam parametrelerinin performansının tekrar test edilmesi amaçlanmıştır. Subklinik KK'li 24 göz, hafif KK'li 144 göz (AK: 101 göz, CLEK: 28 göz ve ABCD: 15 göz) ve 70 normal gözün dahil edildiği bu kesitsel çalışmada minimum pakimetri, KISA% indeksi, alt-üst keratometrik asimetri, kornea aberasyonları, Pentacam indeksleri, ön/arka elevasyonlar, pakimetrik progresyon indeksi, Ambrosio-İlişkisel Kalınlık (ARTmaks) ve Belin/Ambrosio Enhanced Ectasia Display skorları (Df, Db, Dp, Dt, Da ve D-final) değerlendirilmiş ve ARTmaks, minimum pakimetri, Dt ve Da'nın subklinik KK'li gözleri normalden ayırt etmede en yüksek yeteneğe sahip olduğu tespit edilmiş ve KK'de tanısız ve terapötik bir fikir birliğine varılabilemesi için tek tip ve kesin subklinik ve klinik KK sınıflama kriterlerine ihtiyaç duyulduğu vurgulanmıştır (Bakınız sayfa 324-335).

Kazancı ve ark.'nın, "Primer Pterijyum Cerrahisinde Alt veya Üst Bulber Konjonktivadan Alınan Ototogreftin Göz Yüzeyine Etkisi: Bir Sitoloji Çalışması" başlıklı çalışmasında, primer pterijyum cerrahisinde üst veya alt konjonktival otogreft alınımının oküler yüzey üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Ototogreft ile pterijyum cerrahisi uygulanan 40 hastanın 40 gözünün dahil edildiği bu çalışmada ameliyat öncesi ve ameliyattan bir yıl sonra bulber konjonktivadan impresyon sitolojisi ile alınan örneklerden hücre sayımı yapılarak Schirmer 1 testi, lissamin yeşili ile konjonktival boyama puanı, gözyaşı kırılma zamanı (GKZ) ve floresein ile kornea boyama puanları değerlendirilmiştir. Kornea ve konjonktival boyama skorları, GKZ ve Schirmer testi verilerinde ameliyattan sonra her iki hasta grubunda da anlamlı düzelme gözlenirken ($p<0,05$), gruplar arasında fark tespit edilmemiştir ($p>0,05$). Hem ameliyat öncesi hem de ameliyat sonrası impresyon sitolojisinde alt bulber konjonktivadaki goblet hücrelerinin sayısı üst bulber konjonktivadakinden daha yüksek bulunmuştur ($p<0,001$). Ancak epitel hücreleri ve musin boyanması açısından farklılık gözlenmemiştir. Sitoloji açısından da gruplar arasında ameliyat sonrası değerlerde anlamlı bir farklılık gözlenmezken ($p>0,05$), yazarlar üst bulber konjonktivanın greft olarak kullanılmadığı veya glokom cerrahisi ihtimali bulunan durumlarda, alt bulber konjonktivanın kullanılmasının iyi bir seçenek olabileceğini bildirmişlerdir (Bakınız sayfa 336-342).

Bu sayımızdaki bir başka pterijyum ile ilgili makale ise Saracaloğlu ve ark. tarafından kaleme alınan "Pterijyumda Küçük GTP Bağlayıcı Protein Rac'ın Ekspresyon Analizi" başlıklı çalışma. Rac1, Rac2 ve Rac3 ekspresyonlarının pterijyum dokusundaki rollerini belirlemeyi ve bu ekspresyonları normal konjonktival doku ile karşılaştırmayı amaçlayan bu çalışmada primer pterijyumlu 78 hastaya ait doku örnekleri ve kontrol grubu olarak pterijyum operasyonu sırasında alınan sağlıklı konjonktival greft örnekleri kullanılmış ve pterijyumlu dokulardaki RAC1, RAC2 ve RAC3 gen ekspresyonlarının, kontrol örneklerinden farklılık göstermediği ($p>0,05$) tespit edilmiştir. Ayrıca western blot ve immünohistokimyasal analizlerde, pterijyumlu dokularda Rac2 ve Rac3 protein ekspresyonları açısından da normal dokulara göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p>0,05$) (Bakınız sayfa 343-348).

"Tek Taraflı Retina Ven Tıkanıklığı Olan Hastaların Diğer Gözlerindeki Santral ve Periferik Retinal Vasküler Değişikliklerin Değerlendirilmesi" başlıklı retrospektif çalışmada Ertop ve ark. tek taraflı retinal ven tıkanıklığı (RVT) saptanan 53 hastayı ve yaşları eşleştirilmiş 44 kontrol olgusunu inceleyerek tek taraflı RVT olan hastaların diğer gözlerinde periferik retinada ve maküladaki vasküler değişiklikleri tespit etmeyi amaçlamışlardır. Yüksek kaliteli ultra geniş alan fundus floresein anjiyografi kullanılarak her iki gözde periferik retinal vasküler patoloji varlığı yanında, optik koherens tomografi anjiyografi ile maküladaki vasküler dansitenin, akım alanının, foveal avasküler zon ölçümlerinin ve lazer flare fotometri değerlerinin analiz edildiği bu çalışmada sadece 36 (%67,9) hastanın diğer gözlerinde periferik retinal vasküler patolojiler tespit edilmiştir (Bakınız sayfa 349-355).

"Türkiye'de Diyabetik Maküla Ödeminde Intravitreal Anti-Vasküler Endotelial Büyüme Faktör Tedavisinin Gerçek Yaşam Sonuçları: MARMASIA Çalışma Grubu Rapor No. 1" başlıklı çalışma Marmara Bölgesi'nin Asya yakasındaki 8 üçüncü basamak hastanesinde çalışan 21 göz hekimi (MARMASIA Çalışma Grubu) tarafından kaleme alınmış bir gerçek yaşam çalışması. Rutin pratikte anti-vasküler endotelial büyüme faktörü (anti-VEBF) intravitreal enjeksiyonu (İVE) uygulanan diyabetik maküla ödemi (DMÖ) hastalarının demografik ve klinik özelliklerini ve tedavi sonuçlarını tespit etmeye çalışan bu geniş kapsamlı çalışmaya pro re nata protokolüyle tedavi edilen 1.372 göz (854 hasta) dahil edilmiş ve hastaların başlangıç ve 3., 6., 12., 24. ve

TÜRK OFTALMOLOJİ DERGİSİ

TURKISH JOURNAL OF OPHTHALMOLOGY

TJO

BİR BAKIŞTA

36. ay takip verileri toplanarak her kohort bir öncekini içerebilecek şekilde beş grup oluşturulmuştur. Kohortların göz (hasta) sayıları 3, 6, 12, 24 ve 36 ay kohortları için sırasıyla 1372 (854), 1352 (838), 1185 (722), 972 (581) ve 623 (361) olarak saptanmıştır. Başlangıca göre 3., 6., 12., 24. ve 36. ay muayenelerindeki ortalama en iyi düzeltilmiş görme keskinliği (EIDGK) ve merkezi maküla kalınlığı (MMK) değişimleri sırasıyla +7,6, +9,1, +8,0, +8,6, ve +8,4 harf ve -115,4, -140,0, -147,9, -167,3, ve -215,4 µm olarak saptanmıştır (p<0,001). Kohortların ortanca İVE sayıları 3,0, 3,0, 5,0, 7,0 ve 9,0 olarak tespit edilirken, anti-VEBF değişim ve intravitreal dexametazon implant (IDI) kombinasyon oranları %18,5 ve %35,0 olarak hesaplanmıştır. Türkiye'den bildirilen bu en büyük gerçek yaşam DMÖ çalışmasında, anti-VEBF İVE sayılarının ve harf kazanımlarının randomize kontrollü çalışmalara göre düşük olduğuna işaret edilirken; bu kazanımların, daha düşük başlangıç EIDGK ve daha yüksek IDI kombinasyon oranları ile diğer gerçek yaşam çalışmalarından ayrıştığı vurgulanmıştır (Bakınız sayfa 356-368).

Tekcan ve ark.'nın, "Açık Açılı Glomda Gonyoskopi Yardımlı Translüminal Trabekülotomi ile Kombine Katarakt Cerrahisi Sonrası Ön Segment Değişiklikleri ve Refraktif Sonuçları" başlıklı çalışmasında, kombine fakoemulsifikasyon ve gonyoskopi yardımcı translüminal trabekülotomi (fako-GYTT) uygulanan hastalardaki göz içi lens (GİL) hesaplama formüllerinin doğruluğunu karşılaştırmak ve kırma kusurlarını etkileyen faktörleri belirlemek amaçlanmıştır. Fako-GYTT cerrahisi uygulanan 53 hastanın 53 gözünün retrospektif olarak değerlendirdiği bu çalışmada preoperatif ve postoperatif 3. ayda Scheimpflug kamera ile ölçülen ön segment (ÖS) parametreleri ve Sanders Retzlaff-Kraft/teorik (SRK/T), Barrett-Universal II, Hill-radial tabanlı fonksiyon (Hill-RBF) ve Kane formüllerindeki ortalama refraktif sapma (RS) ve mutlak RS karşılaştırılmıştır. Ameliyat sonrası aksiyel uzunluktaki (AU) kısalma ve ön kamara derinliği (ÖKD), ön kamara açısı (ÖKA) ve ön kamara hacmindeki genişleme istatistiksel olarak anlamlı tespit edilirken (p<0,001), sıfıra en yakın sapma Kane formülü ile elde edilmiştir (0,001 diyoptri). Ameliyat öncesi AU, Kane hariç tüm formüllerde ortalama RS ile anlamlı şekilde ilişkili olarak hesaplanırken, Barrett, RS ile postoperatif ÖKD ve ÖKA arasında anlamlı bir korelasyona sahip olmayan tek formül olarak belirlenmiştir (Bakınız sayfa 369-376).

Özkan tarafından kaleme alınan, "Şaşılıkta Botulinum Toksini Kullanımına Genel Bir Bakış ve Altın Endikasyonlar" başlıklı derlemede şaşılıkta güncel botulinum A toksini (BAT) endikasyonları, özellikle "altın endikasyonlar" olarak anılan ideal ilk seçenek uygulamaları üzerinde durularak, yazarın BAT ile ilgili 30 yılı aşkın klinik deneyimi ışığında ele alınmıştır (Bakınız sayfa 377-385).

Olgu sunumları bölümünde ilk olgu Bayramoğlu ve ark. tarafından, "Yenidoğanda ESAM Gen Varyantı ile İlişkili Olabilecek Ekstraretinal Fibrovasküler Proliferasyon" başlığı ile sunulmuş olup, göz dibi muayenesinde her iki gözde venöz dilatasyon ve arteriyel tortuoza, ileri derecede ekstraretinal fibrovasküler proliferasyon saptanan postmenstrüel 35. haftada doğan kız bebeğine ait teşhis süreci kapsamlı bir şekilde irdelenmiştir (Bakınız sayfa 386-389).

Özdemir Zeydanlı ve Özdek'in "Nörofibromatozis Tip 1 Vaskülopati İlişkili Retinal Ven Dal Oklüzyonu: Olgu Sunumu ve Literatür Derlemesi" başlıklı olgu raporunda nörofibromatozis tip 1'e (NF1) sekonder retinal ven dal tıkanıklığı ve periferik retinal iskemi saptanan NF1'li 2 yaşında bir kız çocuğuna ait bulgular ilgili literatür ışığında irdelenmiş ve NF1'e bağlı retinal oklüzyonların çok küçük yaşlarda bile ortaya çıkabileceği ve NF1'li tüm hastalarda floresein anjiyografi ile birlikte ayrıntılı fundus incelemesinin gerekliliği vurgulanmıştır (Bakınız sayfa 390-394).

Bu sayımızdaki son çalışma ise Özdemir ve ark. tarafından kaleme alınan "Atipik Bilateral Santral Seröz Korioretinopatiye Sekonder Büllöz Eksüdatif Retina Dekolmanı Olgusunda Cerrahi Tedavi" başlıklı bir olgu sunumu. Bilateral santral seröz korioretinopatinin (SSKR) atipik varyantı ile ilişkili büllöz eksüdatif retina dekolmanı (RD) tespit edilen 28 yaşındaki kadın hastanın tanı, tedavi ve takibinin incelendiği bu olgu sunumunda yazarlar büllöz eksüdatif RD'nin nadir de olsa SSKR'ye sekonder ortaya çıkabileceğini ve pars plana vitrektomi, subretinal sıvı drenajı ve lazer fotokoagülasyonu ile olumlu bir sonuç elde edilebileceğini vurgulamıştır (Bakınız sayfa 395-398).

Sonuna geldiğimiz 2023 yılını, nadir görülen ve tedavisi zor olan hastalıkların kapsamlı tanı ve başarılı tedavi örnekleri ile taçlandıran makaleler ile uğurlarken, yeni yılın tüm dünyaya barış ve huzur getirmesini diliyoruz.

Saygı ve Sevgilerimizle,

Editöryel Kurul Adına
Dr. Hakan Özdemir